

Résumé:

Ve své práci se zabývám architekturou funkcionalismu v době okupace Československa mezi lety 1939–1945. V této době stavební produkce, až na menší projekty rodinných domků, zcela utichla. A tak se architektura přesunula ke své druhé složce- teorii. Ta se stala životně důležitým prostředkem k udržení kontinuity předválečné a poválečné architektury. Proto jsem se v práci pokusila zmapovat architektonickou teorii za války, o jaké motivy byla obohacena proti předválečné teorii a čím přispěla architektuře poválečné. Jelikož nebyla tato doba příliš zpracována, vycházela jsem spíše z dobových pramenů než z literatury. Těmi se pro mě staly umělecké časopisy, z nichž některé byly vydávány až do roku 1944. Fakt potřeby dalšího studia a zpracování této doby jsem uvedla v kapitole o literatuře a dosavadním bádání o tématu. Zde jsem zhodnotila těch několik málo publikací nebo článků, které se teorii za okupace věnují.

V prvních kapitolách jsem vylíčila situaci v architektuře mezi válkami, zejména ve třicátých letech, kdy u nás už zcela převládl funkcionalismus jako jediný právoplatný sloh, popírající předchozí styly v české architektuře. Popsala jsem jednotlivé proudy a tendence v rámci slohu samotného, aby bylo v následujících kapitolách válečných jasné, jak se změnila a lišila teorie za války od předcházejícího období. Celou pasáž jsem doplnila o historické, společenské, politicko-hospodářské a umělecké údaje, které by celou dobu dokreslily a umožnily čtenáři lepší pochopení tehdejší mentality a vůbec prostředí, v němž architektura funkcionalismu a její teorie vznikala.

Následovala pasáž o druhé světové válce a okupaci Československa, opět pojatá spíše kulturně-historicky. Ta nás měla uvést do doby, na kterou se soustředil můj hlavní zájem. Za ní jsem zařadila nejdůležitější část mojí práce, tedy zmapování tendencí teorie architektury v této době. Za nejdůležitější považuji návrat k tradici, snahy o ochranu památek, uznání potřeby vnést do architektury zájem o psychologické a estetické působení na člověka nebo sepjetí architektury s přírodou a používání přírodních materiálů k výstavbě. Už v těchto kapitolách jsem se pokusila naznačit změny oproti předchozí době a vylíčit, jaký přínos měly tyto úvahy pro poválečný vývoj.

Poslední kapitola měla vylíčit, jak byly tyto myšlenky po válce přijaty, zda je architekti reflektovali ve své tvorbě nebo se zaměřili jiným směrem. Práce končí nástupem programu socialistického realismu jako hlavního ideového proudu.

V závěru jsem zodpověděla na otázky, které jsem si v úvodu předsevzala a pokusila jsem se komplexně vylíčit hodnotu a vliv české teorie architektury za okupace, která přinesla v této

době první znaky širšího pojetí funkcí architektury a ojedinělou myšlenku celistvé tvorby životního prostředí člověka.